

Nowa kategoria 2025:

Zaangażowanie na rzecz środowiska

Troska o zachowanie tradycyjnego polskiego krajobrazu i dziedzictwa przyrody przy postępującej degradacji środowiska nabiera znaczenia. *Piękno tej ziemi skłania mnie do wołania o jej zachowanie dla przyszłych pokoleń. Jeśli kochacie tę ojczystą ziemię, niech to wołanie nie pozostanie bez odpowiedzi* - tymi słowami Jan Paweł II wzywał nas do odpowiedzialności za Ojczyznę, w tym poszanowanie praw życia i natury w naszym kraju. Kościół – rozumiany nie tylko jako duchowni, ale ogół wiernych – może dawać wspaniały przykład harmonii człowieka z całym światem stworzonym, w którym ochrona dóbr naturalnych wynika z chrześcijańskich wartości.

Kategorię **“zaangażowanie na rzecz środowiska”** kierujemy do parafii, które już podejmują inicjatywy prośrodowiskowe i chciałyby je rozbudować (np. poprzez włączenie większej liczby parafian w działania lub zwiększenie skali działań) lub mają pomysł, jak chciałyby działać na rzecz środowiska, ale brakuje im wsparcia w realizacji tych projektów.

W parafiach pierwszym krokiem do głębszego zaangażowania może być podjęcie prostych praktycznych inicjatyw, które na stałe wpiszą się w życie wspólnoty i będą wynikać z troski o parafian, dbanie o tradycje, uszanowanie dorobku i historii Polski. Mogą być to działania takie jak:

- a) nasadzenia roślin i rabat kwiatnych w pobliżu kościoła czy cmentarza, co wzbogaca krajobraz i bioróżnorodność, a jednocześnie tworzy dodatkową przestrzeń do modlitwy kontemplacyjnej w otoczeniu przyrody,
- b) zorganizowanie przy cmentarzu półki na znicze do ponownego wykorzystania,
- c) uprawianie parafialnego ogrodu kwiatnego / warzywnego, z którego może czerpać cała wspólnota. Posadzone kwiaty mogą przysłużyć się do przyozdobienia kościoła lub przydrożnych kapliczek oraz krzyży lub jako kwiaty przy Uroczystości Bożego Ciała,
- d) organizacja parafialnych wycieczek rowerowych czy różańców spacerowych, które są okazją do wspólnej modlitwy i odkrywania miejsc cennych przyrodniczo w najbliższej okolicy,

- e) zadbanie o cmentarze wojenne, pomniki walk i męczeństwa,
- f) wsparcie bioróżnorodności - nasadzenia rodzimych drzew i krzewów, zasianie łąk kwietnych,
- g) dbanie o oszczędzanie wody i małą retencję,
- h) niemarnowanie żywności - dzielenie się plonami ziemi w ramach kiermaszu parafialnego, porządkowanie sadów,
- f) zorganizowanie parafialnych dni pomocy we wspólnocie i warsztatu ze wzajemnym wypożyczaniem narzędzi, reperowaniem mebli czy sprzętów domowych zamiast ich wyrzucania.

Pytania pomocnicze do kategorii:

- Czy w parafii podejmowane są wysiłki w trosce o środowisko naturalne? Jeśli tak, to jakie? Kto jest ich inicjatorem i kto w nich uczestniczy (młodzież, księża, strażacy OSP, Koła Gospodyń Wiejskich, ministranci itd)?
- Jak wygląda otoczenie Kościoła, cmentarza, przydrożnych kapliczek i krzyży w parafii? (np. nasadzenia sprzyjające bioróżnorodności, ogród parafialny, starodrzewie przy cmentarzu, ozdabianie kapliczek kwiatami doniczkowymi lub naturalnymi)
- Infrastruktura parafialna sprzyjająca oszczędzaniu zasobów naturalnych i prośrodowiskowemu podejściu (np. stojaki na rowery w pobliżu kościoła, zbiornik na deszczówkę do podlewania roślin wokół kościoła/na cmentarzu, zniczodzielnia itd.)
- Jakie działania edukacyjne o ekologii integralnej są realizowane w parafii? (np. spotkania katechetyczne w oparciu o encyklikę Laudato si, włączenie tematu ochrony środowiska w rekolekcje parafialne, edukacja środowiskowa w trakcie wydarzeń parafialnych)
- Pomysł parafii na działania prośrodowiskowe:
  1. Opis pomysłu - maksymalnie 1500 znaków
  2. Jakie wysiłki do tej pory podjęła parafia, by pomysł zrealizować? Co udało się już zabezpieczyć do realizacji (np. jest grupa osób gotowych do działania, został wydzielony teren pod ogród parafialny, częściowo udało się pozyskać finansowanie itd.)
  3. Projekt powinien być możliwy do realizacji w czasie do 6 miesięcy,

4. Projekt powinien angażować minimum dwie grupy parafialne lub współpracujące z parafią (np. chór parafialny i Koło Gospodyń Wiejskich, ministranci i strażacy OSP itd.)
5. Całkowity szacunkowy koszt realizacji projektu nie powinien przekraczać więcej niż 3000 zł.
6. Projekt powinien mieć wymiar edukacyjny zgodny z Katolicką Nauką Społeczną oraz aktywizujący - zapraszać do wspólnego działania w parafii (np. udział w wydarzeniu jak kiermasz parafialny albo warsztaty, spotkanie modlitewne, wykonanie prac ogrodniczych itd.)